

Inspreektekst m.b.t. “Huurovereenkomst Volkstuinen”

T.a.v. Commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport, gemeenteraad Rotterdam, 18 januari 2023

Geachte aanwezigen,

Mijn naam is Roland Huguenin, bibliotheekmedewerker, schrijver en lid van VTV De Zandweg. Ik ben dus geen bestuurslid.

Binnen het Platform Rotterdamse Volkstuinverenigingen vertegenwoordig ik mijn bestuur en draag ik bij aan de communicatie.

Samen met mijn levenspartner fotograaf Joke Schot, bezocht in 2021 nagenoeg alle 44 tuinverenigingen. Dat begon als een beeldrapportage en groeide uit tot een kritische beschouwing van de Rotterdamse volkstuincultuur.

Het is fijn dat ik ruimte krijg om hier te spreken en mijn ideeën over de toekomst van de Volkstuincultuur in Rotterdam met u mag delen.

Tijdens het online bijwonen van de gemeentelijke informatieavond voor de volkstuinverenigingen gisteravond, concludeerde ik dat deze tekst zou moeten herschrijven. Bij aanvang van de avond nam wethouder Achbar wat kou uit de lucht en door de stortvloed van vragen die vervolgens door volkstuinbestuurders werden gesteld, ontstond ruimte voor verkenning en nuancering.

Naast de kritische houding van de tuinders, soms doorspekt met onbegrip en verontwaardiging, zag ik opluchting en ontspanning. Toch uit ik hier vooral mijn twijfel, want keek ik naar de eerste stappen in de goede richting: het ontstaan van het inzicht dat de stad node een bestuurscultuur ten behoeve van het volkstuindomein ontbeert, of naar liefdesschijnbewegingen?

Achteraf bezien – maar alles is nu nog zo pril – heb ik sterk het vermoeden dat de berichtgeving via brieven, persberichten en nieuwsitems, waarin een toon van boosheid en frustratie overheersten, de gemeente hebben gestimuleerd om met een beter gefundeerd verhaal te komen en de tuinders nu wellicht ook snel aan tafel zullen uitnodigen. We zijn allen in afwachting van een spoedig vervolg.

Ik ga het u niet gemakkelijk maken, maar hoop dat u ondanks de onheilstijdingen in mijn verhaal, vooral gaat luisteren naar de redelijkheid die ik erin heb gelegd en mij niet achteloos wegzet als moraalridder.

Ik ga nu een indringende vraag aan u stellen en wil u allen verzoeken om die goed op te slaan en af en toe eens hardop voor uzelf te herhalen als u in de spiegel kijkt na het kammen van uw haar.

Worden de Rotterdamse volkstuinparken nu stevig op de kaart gezet als essentiële stadsnatuur of stuurt de gemeente op ecocide, omdat beton en asfalt worden gezien als de heilige graal?

Probeer eens zo’n 20 tot 40 jaar over mijn vraag van daarnet heen te kijken. Hoe ziet het Rotterdam van 2050 er uit en zijn de bewoners van die stad gelukkig in hun dagelijks bestaan vanuit het levensperspectief dat er dan is? – Is dat Rotterdam net zo welvarend als de stad van nu en zijn de kansen op een goede gezondheid nog even vanzelfsprekend?

Velen van u menen wellicht dat Rotterdam, dat wereldwijd een iconische bekendheid geniet, te boek staat als een stad in toenemende bloei. U droomt. U leeft in de waan dat u de stad gaat verlossen van ballast, troep en viezigheid. U legt de rode loper uit voor kanshebbers en speelt op groeiende welvaart, maar u bent zich nauwelijks bewust van de werkelijke prijs die uw collega-volksvertegenwoordigers daarvoor zullen gaan betalen.

Is het Rotterdam van 2050 nog steeds zo welvarend als nu wordt gedacht, of betaalt het een hoge prijs voor de huidige politieke roofzucht en herstel van de leefbaarheid? Als het Rotterdam van nu niet heel goed nadenkt over haar eigen toekomst, breekt het met een haalbaar toekomstperspectief.

Ik herinner u graag aan het rapport “De grenzen aan de groei” dat in 1972 door de Club van Rome werd uitgebracht. Ik was toen 9 jaar. De waarschuwingen van toen kunnen we toch niet langer in de wind slaan. Overtuig ik u niet? Verdiept u zich dan eens goed in de grondslag van het activisme van Greta Thunberg. In 2019 was zij nog een schoolmeisje maar ook person of the year op de cover van weekblad Time.

De gemeente Rotterdam heeft een grote bouwopgave en zoekt zeer terecht naar ruimte op eigen grondgebied. Is dringend eigen gebruik, het zwaarwegende algemeen belang dat massa's nieuwe huizen en wegen in nu nog groen gebied rechtvaardigt of is het juist nu belangrijk om ruimte te maken voor maatschappelijk vastgoed, gezondheid en ontspanning ten behoeve van toekomstige jonge gezinnen?

De gemeente Rotterdam hecht veel waarde aan een stad waarin stadsnatuur en ecologisch evenwicht sterk zijn vertegenwoordigd. Toch wordt het essentiële belang van volkstuinparken nauwelijks herkend, laat staan aangemerkt als gebied met een beschermde status.

Volkstuinparken zijn een essentiële schakel in de stad van morgen. Gebied dat in hoge mate kan bijdragen aan het ontwikkelen van een duurzame, bio-inclusieve stad. En we mogen best kritisch en veeleisend zijn: een geleidelijke transformatie van volkstuinparken naar stadstuinparken past binnen het concept van de zich vernieuwende stad, waarin er letterlijk groene ruimte is of wordt geschapen voor iedereen.

Onder steeds meer Rotterdammers groeit de twijfel over het gemeentelijke beleid en de naar binnen gerichte bestuurscultuur, die weinig ruimte laat voor zeggenschap van burgers. Zij zien grote projecten die via achterkamertjes tot stand kwamen, stranden en missen een transparante regie. Ik roep de gemeente Rotterdam daarom op om oprecht te gaan kijken en luisteren naar de andere behoeften die binnen de stadsgemeenschap leven.

Ik vraag u om een substantiële rol voor burgers en pleit tot participatie die recht doet aan alle doelgroepen, materiele en immateriële zaken in de stad. Want juist de dieren, de stadsnatuur, de bodem, het water en de atmosfeer – samen te vatten tot de ecologische hoofdstructuur – vertegenwoordigen waarden die de stad beschermen en laat ademen.

Niet de beleggingsresultaten, maar het leven zelf, schept bestaanszekerheid en dient dus zorgvuldig te worden gewaardeerd. Daarom doe ik een dringend beroep om op u om de stad te gaan besturen in samenhang met de natuur. Alleen dan zal de stad zijn opgewassen tegen de uitdagingen waar milieu en klimaat die nu voor stelt.

Het ruimte probleem is een schijnprobleem dat in stand wordt gehouden door de politieke onwil om water bij de wijn te doen. Als u zo meteen vragen aan mij gaat stellen, wil ik u best wat ideeën aan de hand doen om dat probleem te gaan aanpakken. **Mogelijke oplossingen:** Plan Francien Houben; vliegveld is nutteloos, opheffen; Er zijn gigantische kapitalen verdiend met handel en industrie. Nu terugbetalen door met spoed te investeren in sanering en herbruikbaar maken van de grond rond oude havens en industrie.

Volkstuinen zijn nu toevertrouwd aan een willekeurige wethouder, vernamen we gisteren uit zijn eigen mond. Breng de tuinen onder bij een wethouder voor volksgezondheid en natuurbeheer, die waakt over een gezonde infrastructuur voor mensen en de natuur. Die zorg is gericht op immateriële rijkdom in de vorm van een solide sociaal en ecologisch stelsel en biodiversiteit. Een stad dus, die juist meer ruimte creëert voor volkstuinparken.

Volkstuinverenigingen beheren de aan hun toegewezen gebieden met grote zorg en toewijding. Dat doen zij vanuit een achterban die bestaat uit een grote groep betrokken Rotterdammers met een breed scala aan professionele, academische en bestuurlijke achtergronden. De gemeente doet er goed aan om die populatie te koesteren. Volkstuinders zijn pioniers met een heldere missie, die het algemeen belang een grote dienst bewijzen. Als tegenprestatie vragen zij om erkenning van hun kennis en kunde, die zij graag om niet aan u beschikbaar stellen.

Dank voor uw aandacht